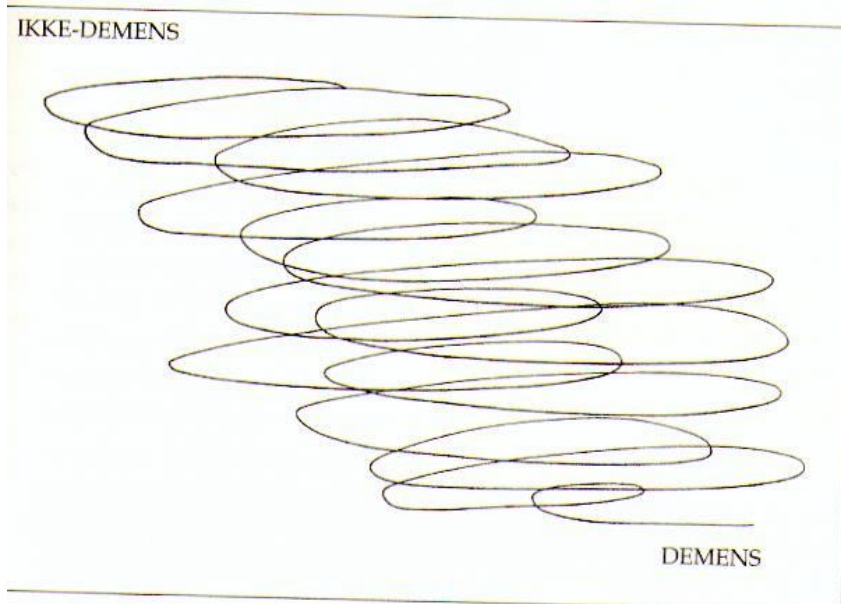

Liv og arbejdsliv med demens Ægtepargruppe på Kallerupvej

Annette Johannesen

www.able.dk

Demens som irreversibelt forløb

Ikke to demensforløb er ens! (Peter Whitehouse 2007 se www.aeldreviden.dk)

I et makroperspektiv - over år - betragtes demens som en stadig nedgang i funktionsevne – mens demens i et hverdagslivs-perspektiv ses som en kompleks proces (Swane 1996)

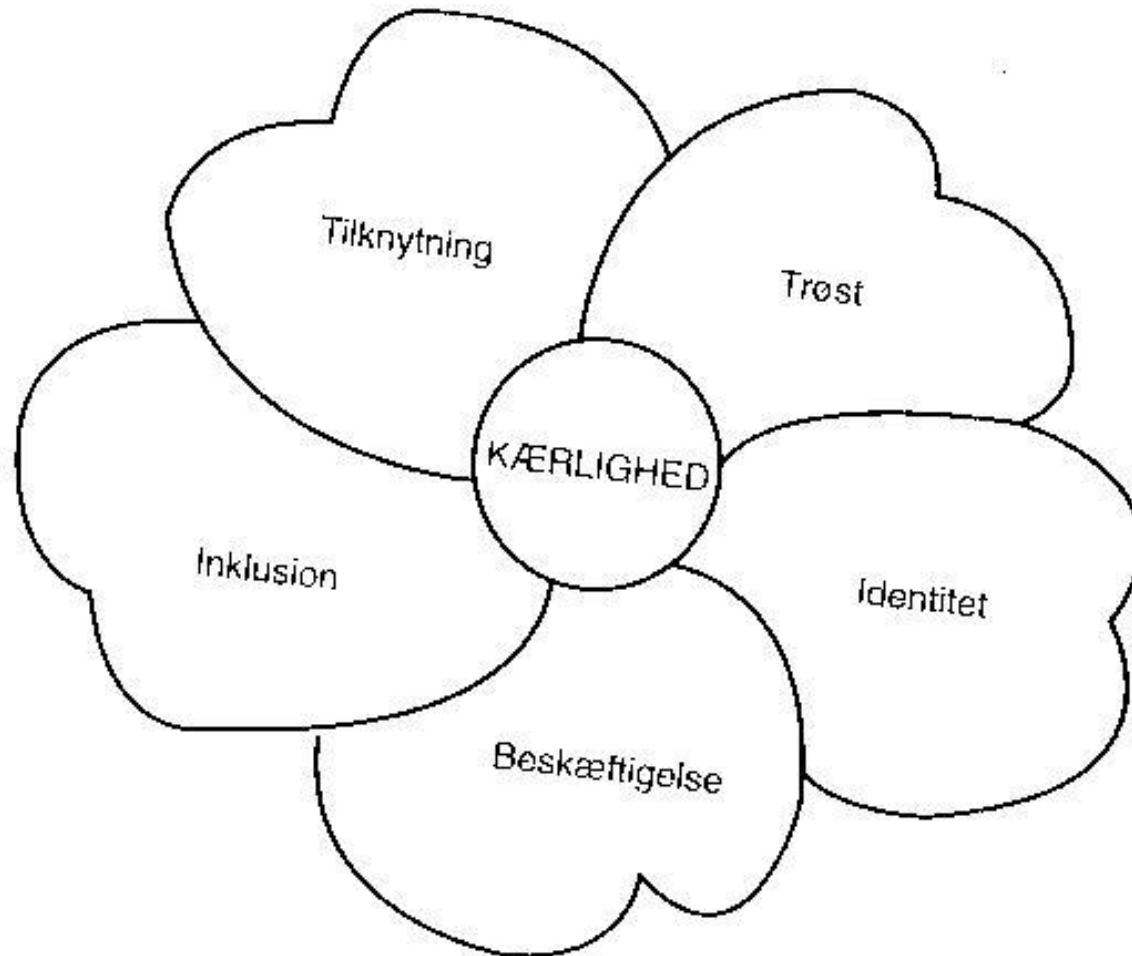
Informationer vedr. demens

- <http://alzheimer.dk/files/Levmeddemens2012.pdf>
- <http://www.videnscenterfordemens.dk/faktaark>
- <http://www.videnscenterfordemens.dk/viden-om-demens/pleje-omsorg-og-behandling/pleje-og-omsorg/indsats-for-paaroerende>

Andre patientforeninger

- <http://www.scleroseforeningen.dk/LivetMedSclerose.aspx>
- <http://www.gigtforeningen.dk/et+godt+liv+med+gigt>

Tom Kitwood: "Psykologiske behov"

Socialpsykologi og personcentreret omsorg

Par-orienteret tilgang

- Den seneste tids demensindsats har været fokuseret omkring personen med demens og vedkommendes livshistorie og personlighed. Men har man at gøre med ægtefæller, hvor den ene har demens, foreslås i artiklen: *"We do things together" - a case study of 'couplehood' in dementia*, at man i højere grad arbejder ud fra en par-orienteret synsvinkel.
- I studiet af par, hvor den ene ægtefælle har demens ses, at parforholdet godt kan forstærke med at blomstre og at begge parter i fællesskab søger at bevare den demenslidendes færdigheder og fortsatte involvering i familie- og samfundsliv.
- I artiklen præsenteres data fra interviews med otte ægtepar som lever med demens. Data er indsamlet over en periode på 18 måneder. Raske ægtefæller fremhæver, at deres fællesskab er baseret på gensidighed og på, at de i fællesskab indretter sig på at få hverdagen til at fungere på trods af hukommelses-problemer. Den raske ægtefælle har vænnet sig til, at de gør tingene mere sammen nu og de har som noget naturligt udviklet teknikker til at guide og støtte og derved undgå følelse af nederlag for deres ægtefælle med demens.
- Det diskuteres, hvordan de ældrepolitiske principper i vesten prioriterer individualitet. Personlighed og identitet er imidlertid ofte forankret i oplevelsen af at være en del af et par, og det foreslås, at man i omsorgen bevæger sig mere i retning af principper baseret på gensidighed og partnerskab. Tom Kitwoods teorier har anvist det som god tone at se personen før sygdommen. Måske bliver den næste udfordring at vi, når det gælder par, skal lære os at vie fællesskabet mere opmærksomhed.
- *Kilde: Hekkström I, Nolan M, Lundh U. "We do things together" - a case study of 'couplehood' in dementia. Dementia Sage Publications 2005;4(1):7-22*

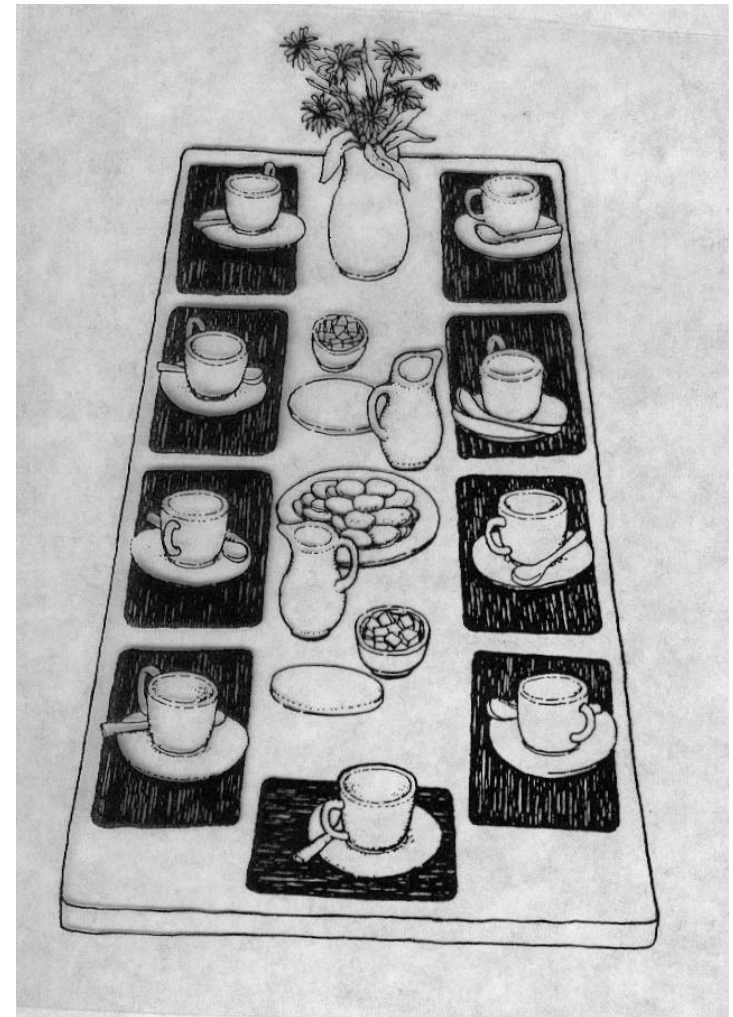
Hverdagsaktiviteter som mødeplads

- ✓ Verbal og fysisk guiding om
- daglige, kendte gøremål
- ✓ Omgivelser stimulerer til
- aktivitet

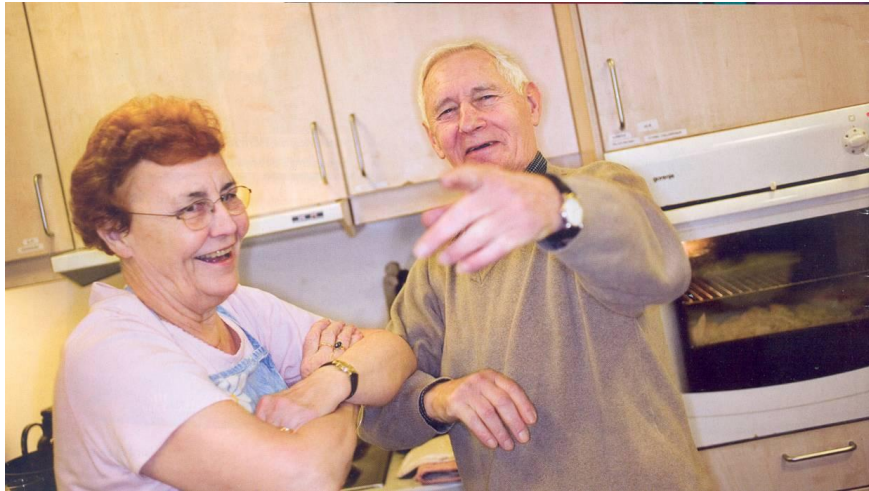
Formål:

- ✓ brug af proceduremæssige
- hukommelse
- ✓ vedligehold af færdigheder
- ✓ samvær gennem samhandling

Josephsson S 1994

Projekt Giv Tid, Københavns kommune

- ✓ Særlige teams giver fleksibel støtte og ekstra tid for borgere med demens i hjemmeplejen
- ✓ Resultat: forbedret funktionsevne, øget velbefindende og genetablerede familierelationer

Samarbejdet i hverdagen ændres

- Et hollandsk case-studie beskriver livet i en familie med demens
- Der er set på ADL formåen og på samarbejdet mellem ægtefællerne
- Ergoterapi kunne forbedre ADL-færdigheder og kommunikation

Graff MJL et al. 2006 - se DemensNyheder 20/2007

www.aeldreviden.dk

DAISY

- Den store danske DAISY-undersøgelse, hvor 330 deltagere med Alzheimers sygdom og som var samboende. Formålet med det fem-årige projekt er at undersøge mulighederne for at sætte tidligt ind med støtte til både demenslidende og pårørende.
- Denne og andre undersøgelser har vist, at det er muligt at mindske belastningerne med tidlig information og støtte
- God sygdomserkendelse ser ud til at støtte til at mestre situationen bedst
- Gode sociale kontakter er også fremmende for livskvalitet